

İSTİQLAL TÜRKÇE

İSTİQLAL HAFTALIK HABER BÜLTENİ

30 OCAK 2023 - 5 ŞUBAT 2023

istiqlal Türkçe

www.istiqlalmedia.com
turkistanpress.com

AKSU'DA 6.1 BÜYÜKLÜĞÜNDE DEPREM YAŞANDI

Doğu Türkistan'ın Aksu vilayetine bağlı Şayar kentinde 6.1 büyüklüğünde deprem meydana geldi.

Çin Deprem gözlem evi internet sitesine göre 30 Ocak yerel saatle 05.49'de Aksu vilayetine bağlı Şayar şehri sınırlarında merkez üssü derinliği 50 kilometre ve enlemi 40.03 derece kuzey, boylamı 82.30 derece doğu, 6.1 büyüklüğünde deprem yaşandığı bildirildi.

SON BEŞ YILDIR BÖYLE SALLANMADI

Çin medyasına göre, Aksu Şehri başta olmak üzere, Kaşgar'ın Maralbişi ilçesi, Urumçi ve Aral ilçesi sakinleri depremin şiddetini hissederken Aksu'daki yerel makamlar, soykırımcı Çin Komünist Parti (ÇKP) hükümetinin deprem için çeşitli arama kurtarma ekipleri gönderdiği ve gerçekleşen depremin son beş yılda bölgeyi sarsan en güçlü deprem olduğunu öne sürülüyor.

YARALANMA VE MADDİ KAYIP BİLDİRİLMEDİ

Bilgilere göre, Aksu ve çevresinde depremden etkilenen demiryolları, köprüler, tüneller ve diğer ulaşım noktalarının onarım çalışmaları başladığı, kilit

bölgelerden Urumçi'de depremden etkilenen yolcu treninin o gün sabah saat 10.00 sularında kademeli olarak restore edildiği, kentteki telekomünikasyon ağının, güç kaynağının normal şekilde çalışmaya devam ettiği bildirildi. Ancak Aksu'daki yerel yetkililer, şu ana kadar felaket sırasında herhangi bir yaralanma veya maddi kayıp, yıkılan konut ve kayıplar ile ilgili bilgi paylaşmadı.

ABD'Lİ UZMANLAR: 5.7 BÜYÜKLÜĞÜNDE SALLANDI

Öte yandan Çin Devlet televizyonu CCTV, deprem anında havaalanında yolcuların tahliye edilmesi, terminalin zemininin sarsılması ve tavan ışıklarının sallanmasının yer aldığı görüntüler yayımladı.

Ayrıca yer altı kaynakları bakımından zengin bölgede, elektrik şebekesinde, petrol ve doğal gaz üretimi ile petrokimya tesislerinde hasar tespit edilmediği belirtildi.

ABD Jeolojik Araştırmalar Merkezi, depremin büyüklüğünü 5,7 olarak açıkladı.

UYGUR ŞAİRİN NEREDE HAPSEDİLDİĞİ ORTAYA ÇIKTI

Çin hükümeti tarafından 2017 yılında hukuksuzca tutuklanan Uygur Modern şiirinin öncülerinden, şair ve yazar Perhat Tursun'un nerede olduğu ve hangi hapishanede tutulduğu ortaya çıktı.

Çin yönetimi tarafından 2017 yılında başlatılan keyfi tutuklama kapsamında ünlü şair ve yazar Perhat Tursun'un da toplama kamplarına alındığı biliniyordu. Tursun'un adı 6 senedir ortalıktan kaybolan diğer Uygur aydınları ile beraber anılırdı.

Uluslararası çapta tanınan Uygur Aydını Perhat Tursun, geçen yıl İsveç Yazarlar Derneğinin sürgündeki veya hapisteki yazarlara verdiği Tukholsky Ödülü'ne layık görülmüştü. 2017 yılından beri haber alınamayan şair ile ilgili Özgür Asya Radyosu, (RFA) Tursun'un Doğu Türkistan'ın Atuş'taki Aghu cezaevinde olduğunu bildirdi.

PERHAT TURSUN'A 16 YIL HAPİS CEZASI VERİLDİ

Tursun, edebi yeteneği, özgün fikirleri ve bir tutsak olarak politik yönüyle uluslararası toplumun dikkatini çeken isimlerden biridir. Çinli yetkililer, şair hakkında ceza süresi, nerede tutulduğu ve mevcut sağlık durumu gibi tüm bilgileri gizli

tutuyor. RFA tarafından yakın tarihte yapılan bir araştırma sonucu, Doğu Türkistan'ın Kızılsu Kırgız bölgesindeki Çinli yetkililer, Tursun'un 16 yıl hapis cezasına çarptırıldığını ve şu anda Atuş'taki Aghu hapishanesinde olduğunu doğruluyor. Ancak, şaire yöneltilen suçun mahiyeti veya suçlanma sebebi hakkında detaylı bilgi verilmiyor.

BİTMEMİŞ 5 ESERDEN DÜNYA HABERSİZ KALACAK

Şubat 2022'de Dr. Derrin Baylır Çin komünist Hükümeti'nin Doğu Türkistan'daki keyfi tutuklamalarına kurban giden Uygur bilim adamları ve aydınlardan şair Perhat Tursun ve onun eserleri ile tanıştığı zamanları kaleme alarak, şuan Çin komünist Partisi (ÇKP) tarafından ceza kamplarına kapatılan 400 den fazla Uygur Türkü akademisyen, sanatçı, din adamı, bilim adamı, iş adamı ve dahi tüm kesimden insanların olduğunu vurgularken, Tursun hakkında, ÇKP'nin 16 senelik hapis cezasına maruz kalan Uygur Şairin 51 yaşında içeri atıldığı, 67 yaşında hapisten çıkacağını hatırlatarak, Uygur Şairin daha bitmeyen 5 eserinden dünyanın habersiz kalacağını üzüntüyle belirtiyor.

Muhammed Ali ATAYURT-Istiqlal Haber

HOTEN'DE 5 BÜYÜKLÜĞÜNDE DEPREM YAŞANDI

Çin Deprem gözlem evi internet sitesine göre 30 Ocak yerel saatle 11.31'de Hoten vilayetine bağlı Hoten ilçe sınırlarında merkez üssü derinliği 50 kilometre ve enlemi 35.98 derece kuzey, boylamı 80.02 derece doğu, 5 büyüklüğünde deprem yaşandığı bildirildi.

SON BEŞYILDA 173 DEFA SALLANDI

Çin Deprem Ağı'na göre son beş yılda Hoten ve merkez üssünün 200 kilometre çevresinde 3 veya üzeri büyüklükte toplam 175 deprem meydana geldiği ifade ediliyor. En büyük deprem 17 Mart 2022'de Hotan'ın Guma İlçesinde 5.2 büyüklüğünde meydana gelmişti.

Gözlemciler son dönemlerde art arda görülen depremlerin şüphe uyandırıcı olduğunu, çünkü Doğu Türkistan'ın bir deprem bölgesi olmadığını, bu denli sıkı iklim olaylarının Çin rejiminin bölgede gerçekleştirdiği çeşitli deneylerinden kaynaklanıyor olabileceğini kaydetti.

HOTEN'DE DEVASA GÜMÜŞ REZERVİ BULUNDU

Doğu Türkistan'daki sözde Xinjiang Tabii Kaynaklar idaresine göre, jeologlar ilk kez Doğu Türkistan'ın Hoten bölgesinde magma hidrotermal gümüş madeni keşfedildiğini duyurdu.

Ön inceleme ve değerlendirmeler sonucunda alınan sekiz adet gümüş cevheri örnekleriyle bölge alterasyon zonu cevherleşme alanı olarak tanımlandığı, 2022'nin ilk yarısında Çin rejiminin Doğu Türkistan'daki doğal kaynaklar dairesinin Hotan şehrine bağlı Gümüş Dağı Nehri bölgesinde gümüş-bakır vb. çok kutuplu madenleri kazmak için genel arama projesi başlatıldığı bildirildi.

İLK KEZ KEŞFEDİLİYOR

Bilgilere göre 2022 bir yıl içinde uzmanlar bölgede magma hidrotermal gümüş yatakları keşfettiği ve Hoten bölgesinde ilk kez magma hidrotermal gümüş metal yatağının keşfedilmesi olduğu değerlendiriliyor.

Ocak 2023'te ön keşif ve değerlendirmeler sonucunda proje sekiz adet gümüş cevherleşmesine sahip alterasyon zonu olarak belirlenirken bu madendeki cevher kayaçları ağırlıklı olarak breş (barit), Metaphora kumtaşı ve bazıları da barit kayalarından bakır ve altın veren silikat kayaçları olarak kayda geçirildi.

İŞGALLE BİRLİKTE 73 YILDIR TALAN EDİYOR

Doğu Türkistan enerji kaynakları bakımından zengindir ve Çin, Doğu Türkistan'ı işgal ettiğinden beri Doğu Türkistan'ın farklı kaynaklarını çeşitli isimler altında yağmalıyor ve Çin'e kaçırıyor.

Çin'de yakın zamanda ortaya çıkan enerji krizinin ardından Doğu Türkistan'dan Çin illerine enerji kaynaklarının ulaşımı hız kazandı. Doğu Türkistan'daki kömür rezervleri, Çin'in toplam kömür rezervlerinin %37'sini oluşturmaktadır. Petrol ve gaz rezervlerinin de Çin'in toplam rezervlerinin %25'ini oluşturduğu bilinirken, bunlardan hariç Doğu Türkistan'da rüzgar ve güneş enerjisi teknolojisi kullanım alanında da ön planda.

DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ TABİİ KAYNAKLAR

Dünyanın en büyük enerji tüketicisi olan Çin, 1949 yılından beri işgal ettiği Doğu Türkistan'dan petrol ve Gazın yanı sıra altın, platin, gümüş, uranyum ve kömür gibi 136 çeşit doğal kaynakları yağmalıyor, artı Çin'in %40 enerji talebini karşılayan bölgede, üstün kalite Pamuklarıyla dünyanın 5/1, Çin'in %80 ihtiyacını gideriyor. Bölge halkını yoksul ve geride bırakarak, köleliğe zorlayan Çinli otoriter rejim, geline nokadaysa Küresel çapta boykot ve çeşitli yaptırımlarla ile karşı karşıya.

Muhammed Ali ATAYURT-Istiqlal Haber

眾議院外交委員會主席 麥克·麥考爾

2023 İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜ ZİRVEİNDE KONU ÇİN

Merkezi New York'ta bulunan New Tang Dynasty Television sitesinin 1 Şubat tarihli haberine göre 2023 Uluslararası İnanç Özgürlüğü Zirvesi Salı günü Washington'da gerçekleşti.

ABD'deki her iki partiden kongre üyelerinin iştirak ettiği oturumda, inanç özgürlüğünün ABD'nin temel değerlerinden olduğu belirtildi. Temsilciler meclisinden Jim McGovern, İnsan hakları konularının evrensel olduğunu ve bu minvalde ABD'deki her iki siyasi kanadın işbirliği içerisinde çalışacağını ifade etti.

ÇİN, KORKUNÇ VE İNSANLIK SUÇU İŞLİYOR

Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Kongre üyesi Michael McCaul, Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) inanç özgürlüğüne topyekun savaş açtığını dile getirirken, Çin rejiminin çeşitli dini inançları benimseyen bireylere yönelik acımasızca zulmettiğini ve canlı insan organı toplama gibi insanlık dışı eylemlerine şiddetle karşı olduğunu vurgulayarak, "Çin insanlara zorla sakinleştirici enjekte ediyor ve ardından rızası dışında iç organlarını zorla çıkarıyor. Bu korkunç bir insanlık suçudur" dedi.

AP'DEN "ACİL DURUM" KARARI

Bilindiği üzere Avrupa Parlamentosu (AP) 5 Mayıs 2022'de Fransa'nın Strasbourg kentinde düzenlenen genel kurul toplantısında, işgalci Çin'in düşünce mahkumları, siyasi mahpuslar, Toplama Kampı tutsakları, Falun Gong uygulayıcılarına karşı sistematik olarak uygulanan organ toplama operasyonu ile ilgili derin endişeyi ifade eden bir "acil durum" kararını oybirliğiyle kabul etmişti.

"HELAL ORGAN" ETİKETİYLE PAZARLIYOR

Ayrıca Amerikalı araştırmacı gazeteci Ethan Gutmann, Çin'in organ deposuyla ilgili araştırmaları sırasında, Çin yönetiminin toplama kamplarındaki Doğu Türkistanlıları organ bankası olarak kullandığını, ceza kampında ağır işkence sonucu hayatını kaybedenler veya ömür boyu hapis cezasıyla hüküm giyen kimselerin organları, zengin Arap devletlerine "Helal Organ" etiketiyle satıldığını ve bu döngüyü sağlamak için Rejimin Doğu Türkistan'da güya suç işleme potansiyeli olduğunu iddia ettiği kişileri toplama kamplarına almaya devam ettiğini ortaya koymuştu.

Muhammed Ali ATAYURT-Istiqlal Haber

计划到2025年建设8个机场
力争“十四五”末

新疆民用机场数量达33个。

2023—2025年计划建设

ÇİN'İ YAKINLAŞTIRACAK 8 HAVAALANI İNŞA EDİLECEK

İşgalci Çin uzun süredir Doğu Türkistan'ı İslamsızlaştırma ve Çinileştirmeye yönelik şeytani hedefine ulaşmak için Doğu Türkistan'ın karayollarını ve demiryollarını birçok Çin eyaletine bağladı. Bu minvalde son zamanlarda Doğu Türkistan'daki havacılık sektörüne büyük yatırımlar yaparken sadece önümüzdeki üç yıl içinde sekiz yeni havalimanı inşa etmeyi planladığı öğrenildi.

Çin Propaganda ağı, sözde “Xinjiang’ı Yeniden keşfet” internet sitesinde 1 Şubat yer alan habere göre, Doğu Türkistan'daki sözde “Xinjiang Havacılık Grubu” ‘nun 2023 genel kurul toplantısında bu yıl Çin Komünist Partisi (ÇKP) “14. Beş Yıllık Plan” döneminde, rejimin desteğiyle sekiz havalimanı projesinin inşa sürecine başlayacağını duyurdu. Buna göre 2025’e yılına kadar sürecek projenin tamamlanması durumunda Doğu Türkistan'daki sivil havaalanı sayısının 33’e çıkarılması planlanıyor.

KİMİ SİVİL GÖRÜNÜMLÜ ASKERİ BÖLGE

Bilgilere göre bahse konu plan projelerine “Hava İpek Yolu” adını veren Çin rejimi, halı hazırda aktif 25 havalimanına ek olarak Guçung, Bainbulak, Barköl, Bügür, Şihu, Kubuksar, Guma ve Korla’ya bağlı Çerçen şehrinde bulunan 2.Bingtuan (Xinjiang İnşaat ve Üretim Kolordusu) 38. Reyon olmak üzere sekiz havaalanı inşa etmeyi planlıyor. Ayrıca bu kapsamda Bügür Havalimanı’nın yeni inşaatı ile Narat ve Karamay Havalimanları’nın yenilenmesi ve genişletilmesi çalışmalarına da

2023 yıl içinde başlayacağı ileri sürülüyor.

Şu an Guçung Havalimanı’nın inşa sürecinin %61’i, Bainbulak Havalimanı’nın ise %64’ü tamamlanmış durumda. Barköl Havalimanı projesi için de genel plan ve ön tasarımların onaylandığı aktarıldı.

HER ŞEY BÖLGEYİ ÇİNLİLEŞTİRME AMAÇLI

Çin işgal rejimi, Doğu Türkistan’ın Çinileştirilmesi için keyfi tutuklamayla bir yandan Doğu Türkistanlıları toplama kamplarına ve hapishanelere hapsederek, gençleri Çin illerine ve diğer bölgelere zorla çalıştırmak üzere sürgün ederek Uygurların sayısını azaltıyor. Öte yandan Çinli yerleşimcilerin bölgeye yerleşimini hızlandıran Çin, aynı zamanda sözde “Bir Kuşak Bir Yol” planında Orta Doğu ve Avrupa’ya açılan stratejik öneme sahip Doğu Türkistan’da çok sayıda hava yolu, demir yolu ve karayolu inşa ederek çeşitli kaynakları kaçırmak içinde kullanıyor.

Gözlemciler, Çin rejiminin son zamanlarda Doğu Türkistan’ın hava, demiryolu ve karayolu taşımacılığını hızla genişleterek ve Doğu Türkistan kaynaklarını taşımak için ulaşımını kolaylaştırarak Çinli yerleşimcileri Doğu Türkistan’a yerleşmeye teşvik etmek için kullandığını, aynı zamanda bazı sivil görünümüne askeri bölgelere de özel havaalanları inşa ettiğine dikkat çekti.

Muhammed Ali ATAYURT-Istiqlal Haber

ÇİN 2023 SİYASİ KONSEY PLANINI YAYINLADI

Çin Dışişleri sözcüsü, İsveç'teki "Kur'an yakma" eylemi nedeniyle Batı'yı "ikiyüzlülükle" suçladı ve Çin'in "inanç özgürlüğünü korumaya devam edeceğini" iddia etti

Çin'in Doğu Türkistan'da 2016'dan beri kurulan Toplama kamplarında birçok Uygurun "Kur'an okumak", "Dini ibadetlere katılmak", "Sakal uzatmak" gibi suçlamalarla tutulduğu biliniyor

KURAN YAKTI, CAMİ YIKTI

2020-Uluslararası araştırma kuruluşlarına göre 2017 yılları arasında Uygur Bölgesi'nde 8 bin 500 cami tamamen yıkılırken, 16 bin cami de ya kısmen yıkıldı ya da ağır bozguna uğradı. Milyonlarca Kuran-i Kerim, Hadis-i Şerif ve diğer Dini kitaplar yakılarak yok edildi

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mao Ning, olağan basın toplantısı sırasında gelen bir soru üzerine Türkiye'nin İsveç Büyükelçiliği önündeki "Kur'an yakma" eylemi hakkında konuşarak "ikiyüzlülük" nasıl yapılır cümle aleme gösterdi

Çin'in Türkiye Büyükelçiliği'nin aktardığına göre Mao, "Kur'an-ı Kerim yakma" eylemi gibi olayların meydana gelmesinin bazı Batılı politikacıların kendilerini "dini inanç özgürlüğüne saygılı" ilan etmelerindeki ikiyüzlülüğü gösterdiğini söyledi

Mao, Çin'in her zaman olduğu gibi İslam ülkeleri ile medeni diyalogu ortaklaşa savunmaya ve Müslümanlar da dahil olmak üzere çeşitli grupların dini inanç özgürlüğünü korumaya devam edeceğini iddia etti

DİNİ İNANÇLARI YÜZÜNDEN CEZALANDIRILDI

Uluslararası basın ve insan hakları kuruluşları uzun yıllardır, Çin'in Doğu Türkistan'da 2016'dan beri var olan, uluslararası toplumun "toplama kampı" adını

verdiği yerleşkelerde tutulan Müslüman Uygurlara dini vecibelerini yerine getirdiği ve dini kitaplar okuduğu için, yasadışı dini faaliyetlerle meşgul olmak gibi suçlamalar yönelttiğini ve bunu "aşırıcılık yanlısı" olarak belirlediğini savunuyor

Kamplarda mağdur ya da çalışan olarak bulunmuş birçok tanık, dini inançları gerekçesiyle maruz kaldıkları işkence ve kötü muameleyi hem uluslararası medyada hem de 2021 yılında insan hakları savunucularının çağrısıyla Londra'da oluşturulan özel bir mahkeme olan Uygur Mahkemesi'nde dile getirmişti

Çin rejimi uzun yıllardır, "yeniden eğitim merkezi" diye adlandırdığı kamplarda tutulanların dini aşırılıkçı faaliyetlerden etkilendiği için eğitime tâbi tutulduklarını, yerleşkelerin varlığının inanç özgürlüğüyle bir ilgisi olmadığını iddia ediyor

KURAN OKUMAK" SUÇLANMA NEDENİ"

BBC geçen sene Mayıs ayında, kamplarla ilgili Çin emniyet birimlerinden hack'lenen sızıntı belgeler yayımlamıştı

binin üzerinde Uygur hakkında oluşturulmuş 5 dosyaların yer aldığı sızıntı belgelerde, kamplarda tutulma nedenleri olarak gösterilen suçlamalar arasında "Kur'an okumak", "İslami kitaplarla ilgili çalışma yapmak", "Sakal uzatmak" gibi faaliyetler yer alıyordu

Avustralya merkezli düşünce kuruluşu Australian Strategic Policy Institute'un (ASPI) 2020'deki yılları arasında Doğu 2020-raporuna göre; 2017 Türkistan'da bulunan 8 bin 500 cami tamamen yıkılırken, 16 bin cami de ya kısmen yıkıldı ya da ağır hasar gördüğünü raporladı

BAKAN ÇAVUŞOĞLU, ÇİNLİ MEVKİDAŞI İLE GÖRÜŞTÜ

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Çinli mevkidaşı Çin Gang ile telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

TRT habere göre Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan bilgilendirmede, Bakan Mevlüt Çavuşoğlu'nun, Çin'in yeni Dışişleri Bakanı olması nedeniyle Çin Gang'i tebrik ettiği belirtildi.

Görüşmede, ikili siyasi ve ekonomik işbirliği ile iki ülkenin çok taraflı platformlardaki ilişkilerinin ele alındığı, Çavuşoğlu'nun ayrıca mevkidaşına Türkiye'nin Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine ilişkin beklenti ve hassasiyetlerini vurguladığı aktarıldı.

Muhammed Ali ATAYURT-Istiqlal Haber

**DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ**

شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مەدېيا جەمئىيىتى

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Kartaltepe Mah. Geçit Sok. No: 6 Dükkan: 2

Küçükçekmece / İSTANBUL

Gsm: +90 553 895 19 33

info@istiqlalmedia.com

+90 541 797 77 00

turkistanpress.com